

3. Správa na rokovanie OZ z kontroly zákonnosti základných interných dokumentov obce – Štatút obce Jasenovo a organizačný poriadok obce

Na základe plánu kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na 2. polrok 2021, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva v Jasenovom č. 7/2021, vykonala Ing. Beáta Gáborová, hlavná kontrolórka obce kontrolu zákonnosti základných dokumentov obce – Organizačný poriadok obce a Štatút obce.

Cieľ kontroly: Preveriť zákonnosť, správnosť a aktuálnosť Organizačného poriadku obecného úradu a Štatútu obce Jasenovo

Kontrolné zistenia

Podľa zákona SNR č. 369/1990 Zb. medzi **interné predpisy obce** patrí najmä:

- štatút obce,
- zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce
- rokovací poriadok obecného zastupiteľstva,
- zásady odmeňovania poslancov,
- pracovný poriadok,
- organizačný poriadok obecného úradu a
- poriadok odmeňovania zamestnancov obce.

Predmetom kontroly boli dve z uvedených vnútorných smerníc obce a to štatút a Organizačný poriadok obecného úradu.

Právomoc vydávať interné predpisy obce je rozdelená medzi orgány obce – medzi obecné zastupiteľstvo a starostu obce. Keďže príslušnosť na vydanie interného predpisu určuje zákon, nie je možné, aby si takúto právomoc prisvojil iný orgán územnej samosprávy.

Podľa § 11 ods. 4 písm. k) zákona SNR č. 369/1990 Zb. do vyhradenej právomoci obecného zastupiteľstva, ktorú nemôže preniesť (delegovať) na iný orgán obce, patrí **schvaľovanie štatútu obce**. Uvedená právomoc zahŕňa právomoc schváliť nielen návrh nového znenia tohto interného právneho predpisu, ale aj jeho zmeny, doplnky a samozrejme právomoc zrušiť ho.

Platným sa štatút obce stáva dňom jeho schválenia obecným zastupiteľstvom. Štatút obce môže účinnosť nadobudnúť súčasne s jeho platnosťou alebo neskôr. V praxi je vhodné, aby obecné zastupiteľstvo ustanovilo nadobudnutie účinnosti štatútu neskôr. Lehota do nadobudnutia účinnosti štatútu obce má byť primeraná na to, aby sa subjekty mohli s jeho schváleným znením oboznámiť. Za týmto účelom je potrebné štatút obce zverejniť.

I keď zo zákona SNR č. 369/1990 Zb. takáto povinnosť explicitne nevyplýva, táto povinnosť je ustanovená v § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého obec ako povinná osoba je povinná zverejniť spôsob zriadenia povinnej osoby, jej právomoci a kompetencie a popis organizačnej štruktúry. Je to v súlade s čl. 26 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku“.

Vzhl'adom na účel inštitútu zverejňovania interných predpisov obce je potrebné, aby platné znenie štatútu obce bolo prístupné každému po celý čas jeho platnosti.

Právomoc obecného zastupiteľstva je upravená v zákone a na jeho základe aj v **štatúte obce**. Z § 13 ods. 4 písm. e) zákona SNR č. 369/1990 Zb. vyplýva, že obecné zastupiteľstvo si **môže v štatúte obce vyhradiť** aj rozhodovanie **o ďalších veciach správy obce**. V zásade však prichádza do úvahy, aby si obecné zastupiteľstvo v štatúte obce upravilo podrobnejšie svoju právomoc rozhodovať o základných otázkach života obce, právomoc zriaďovať komisie atď.

Právomoc starostu obce rozhodovať vo veciach správy obce je zakotvené v § 13 ods. 4 písm. e) zákona, ak **zákon** alebo **štatút obce** neustanovuje, že právomoc rozhodovať o určitej veci v správe obce patrí do kompetencie obecného zastupiteľstva.

Štatútom obce nemožno na starostu obce preniesť rozhodovaciu činnosť obecného zastupiteľstva, ktorá podľa zákona patrí výhradne obecnému zastupiteľstvu. Rovnako nemožno schváliť štatút, ktorý by obmedzoval zákonom ustanovenú výhradnú kompetenciu starostu. Taký interný právny predpis obce je protizákonný.

Organizačný poriadok obecného úradu je základnou organizačno-právnou normou vzťahujúcou sa na zamestnancov obce a určuje najmä náplne jednotlivých oddelení obecného úradu. Organizačný poriadok je záväzný pre všetkých zamestnancov obce, ktorí sú v pracovno-právnom alebo obdobnom právnom vzťahu k obci.

Záverečné kontrolné zistenia:

1. Obec má uverejnený Štatút obce na internetovej stránke v záložke zverejňovanie. Odporúčam jeho prehľadnejšie zverejnenie v štruktúre stránky obce.
2. Obec má schválený Štatút obce Jasenovo zo dňa 31.01.2003, schválený Obecným zastupiteľstvom 31.01.2003.
3. V úvode Štatútu obce je nesprávne uvedené cit. "Obecné zastupiteľstvo v Jasenove na základe § 6 zák. SNR 369/1991 Zb...". V uvedenom ustanovení sú definované zákonné postupy pri schvaľovaní všeobecne záväzných nariadení. No nakoľko štatút nie je VZN má byť správne uvedené, že OZ schvaľuje štatút obce, a to v zmysle **§ 11 ods. 4 písm. k) zákona SNR č. 369/1990 Zb.**
4. Štatút obce ustanovuje v § 39 ods. 1, že všeobecne záväzné nariadenia obce musia byť v súlade so štatútom obce – vzhl'adom na to, že nariadenia obce ako všeobecne záväzné právne predpisy musia byť v súlade so zákonom, nemožno v štatúte ustanoviť, aby nariadenia boli v súlade s právnym predpisom vnútornej povahy, ktorý iba bližšie rozvádza pravidlá ustanovené zákonom.
5. V § 39 Spoločné a záverečné ustanovenie, ods. 2 je uvedené cit.: „Zmeny a doplnky tohto štatútu schvaľuje obecné zastupiteľstvo 3/5 väčšinou.“. Z uvedeného vyplýva, že štatút obce je vydaný formou všeobecne záväzného nariadenia. Štatút je však len internou normou obce a na jeho schválenie je potrebná nadpolovičná väčšina poslancov obecného zastupiteľstva a vzťahujú sa k nemu postupy len ako k internému predpisu.
6. V § 39 Spoločné a záverečné ustanovenie, ods. 3 je uvedené cit. „Štatút obce Jasenovo bol schválený Obecným zastupiteľstvom Jasenovo dňa 31.01.2003 na celé volebné obdobie.“. Z uvedeného vyplýva, že **schválený štatút už nie je platný**.
7. Odporúčam v závere štatútu doplniť zobrazenie symbolov obce z dôvodu ich časovej nezameniteľnosti.

8. Organizačný poriadok Obecného úradu v Jasenovom (ďalej len OP) zo dňa 1.1.2011 vydala podľa textu tejto smernice obec Jasenovo, čo nie je v zmysle ustanovenia § 13 ods. 4 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, nakoľko je na to oprávnený starosta obce.
9. V čl. 9 ods. 2 je uvedený neplatný zákon č. 502/2001 Z.Z. o finančnej kontrole.
10. Článok 10 OP je už neaktuálny, nakoľko uvádza, že spoločný obecný úrad zabezpečuje Mesto Turčianske Teplice.
11. Článok 14 Záverečné ustanovenia je potrebné celý prepracovať.

Odporúčané opatrenia:

1. Aktualizovať Štatút obce a OP v zmysle horeuvedených zistení.

Správu vypracovala: Ing. Beáta Gáborová, ...

